

ATROF-MUHIT VA UNI MUHOFAZA QILISH

Andijon davlat chet tillari instituti Filologiya va tillarni o'qitish (arab tili)

*202-guruh talabasi **Parpiyeva Mukambaroy Zafarbek qizi** Ingliz tili*

o'qitishning integrallashgan kursi kafedrasi o'qituvchisi

Boboyeva Vazira Ergashboyevna

Kalit so'zlar: *Atrof-muhit, ekologiya, tabiatni muhofaza qilish, ekologik muammolar, havo ifloslanishi, suv ifloslanishi, chiqindilar, iqlim o'zgarishi, global isish, o'rmonlarni asrash, biologik xilma-xillik, yashil makon, ekologik madaniyat, tabiat va inson, ekologik xavfsizlik, daraxt ekish, kelajak avlod, toza muhit.*

Kirish

Atrof-muhit — bu inson hayoti va faoliyati kechadigan tabiiy hamda sun'iy omillar majmuasidir. Unda havo, suv, yer, o'simlik va hayvonot dunyosi, shuningdek, inson yaratgan texnik vositalar ham mavjud. Inson tabiat bilan uzviy bog'liq holda yashaydi. Tabiatsiz hayot, hayotsiz esa taraqqiyot bo'lmaydi. Shu sababli atrof- muhitni asrash, ekologik muvozanatni saqlash masalasi bugungi kunda butun insoniyat oldida turgan eng muhim vazifalardan biridir.

Atrof-muhitning inson hayotidagi ahamiyati

Tabiat inson uchun hayot manbai sanaladi. Biz nafas olayotgan havo, ichayotgan suv, iste'mol qilayotgan oziq- ovqat mahsulotlari, kiyim-kechak va turar joylar — bularning barchasi tabiatdan olinadi. Inson salomatligi toza ekologik muhit bilan chambarchas bog'liq. Agar havo, suv yoki tuproq ifloslansa, bu bevosita inson organizmiga ta'sir qiladi. Shu bois, atrof-muhitni asrash inson hayoti sifatini yaxshilashning eng muhim omilidir.

Ekologik muammolar

Bugungi kunda Yer yuzida ekologik muammolar tobora kuchayib bormoqda. Havo ifloslanishi, suv tanqisligi, chiqindilarni to'planishi, o'rmonlarning kesilishi, iqlim o'zgarishi kabi muammolar jiddiy oqibatlarga olib kelmoqda. Sanoat korxonalari chiqindilari havoga zararli gazlarni chiqaradi, natijada issiqxona effekti

yuzaga kelib, global isish jarayoni kuchaymoqda. Ko'plab daryolar va ko'llar kimyoviy moddalardan ifloslanib, ichimlik suvi sifatini yo'qotmoqda. Qattiq chiqindilarni qayta ishlamaslik esa tuproq unumdorligini kamaytiradi. Shuningdek, o'rmonlarning kesilishi hayvonot dunyosining yo'qolishiga, biologik xilmaxillikning kamayishiga sabab bo'lmoqda.

O'zbekiston va ekologik muhofaza

O'zbekiston Respublikamizda ekologiyani muhofaza qilish borasida bir qator dasturlarni amalga oshirilmoqda. "Atrof-muhitni muhofaza qilish to'g'risida"gi qonun, "Yashil makon" umummilliy loyihasi, chiqindilarni qayta ishlash dasturlari shular jumlasidandir. Har yili millionlab daraxtlar ekilib, havo sifatini yaxshilashga xizmat qilmoqda. Bundan tashqari, maktab va oliy o'quv yurtlarida ekologik ta'limga katta e'tibor qaratilmoqda.

Yoshlar o'rtasida tabiatga mehr, ekologik madaniyatni shakllantirish muhim ahamiyatga ega.

Har bir insonning mas'uliyati

Atrof-muhitni muhofaza qilish faqat davlat yoki tashkilotlarning vazifasi emas. Balki har bir fuqaro bu ishda o'z hissasini qo'shishi kerak. Masalan, chiqindilarni ajratib tashlash, ortiqcha suvni sarf qilmaslik, daraxt ekish, tozalikni saqlash — bu oddiy, ammo samarali amallar hisoblanadi. Inson tabiatga mehr bilan yondashsa, u ham o'z navbatida bizga sog'lom hayot, toza havo va farovonlik bilan javob beradi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, atrof-muhitni asrash bugungi kunning eng dolzarb masalalaridan biridir. Tabiiy boyliklardan oqilona foydalanish, ekologik muvozanatni saqlash va tabiatga ongli munosabatda bo'lish har bir insonning muqaddas burchiga aylanishi lozim. Inson va tabiat bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lib, tabiatga yetkazilgan har qanday zarar oxir-oqibat inson hayotiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu boisdan bolalikdan boshlab ekologik tarbiyani shakllantirish, yoshlarga tabiatga mehr, mas'uliyat va e'tibor hissini singdirish juda muhimdir. Har bir fuqaro kundalik hayotida kichik bo'lsa ham, foydali amallarni bajarib borishi

orqali atrof- muhitni muhofaza qilishga hissa qo'sha oladi. Zero, tabiatni asrash — bu nafaqat bugungi kun, balki kelajak avlodlar taqdiri uchun ham muhim mas'uliyatdir.